

COMISIÓN INFORMATIVA DE POLÍTICAS SOCIAIS

ACTA da mencionada comisión informativa, correspondente ao día **20 de maio de 2026**

Ás 18.00 horas do día 20 de maio de 2026, reúnese a Comisión Informativa de Políticas Sociais, en sesión ordinaria, na sala de xuntas da Deputación Provincial, coa asistencia dos seguintes deputados e deputadas:

Presidente: D. Luís Menor Pérez

Deputados/as do Grupo Popular:

D. Rosendo Luis Fernández Fernández

D.ª Marta Nóvoa Iglesias

D.ª Patricia Torres Madureira

D.ª M.^a del Carmen González Quintela

D. Manuel Seoane Rodríguez

Deputados/as do Grupo Socialista:

D. Álvaro Vila Araújo

D.ª Susana Rodríguez Rodríguez

D. Emilio Luís Díaz Vidal

Deputados/as do BNG:

D.ª María José Mangane Guede

D. Xosé Manuel Puga González

Deputados de Democracia Ourensana:

D. Antonio Fernández Martín

D. Francisco Lorenzo López

Deputado non adscrito:

D. Xosé Carlos Valcárcel Doval

Secretario: D. Juan Marquina Fuentes

Interventora accidental: D.ª María Begoña Álvarez Matos

Seguidamente, iniciouse o tratamento dos asuntos incluídos na orde do día, do xeito que se reflicte a continuación:

1º.- APROBACIÓN DA ACTA DA SESIÓN ANTERIOR, CORRESPONDENTE Á DO DÍA 22 DE ABRIL DE 2026 (EXP. N° 2026/28K/CI).-

A Secretaría Xeral deu traslado do borrador da acta da sesión anterior, correspondente á ordinaria do día 22 de abril de 2026.

Non se producen intervencións e, por maioría dos membros presentes, a comisión adopta o seguinte acordo:

Aprobar a acta da sesión ordinaria da Comisión Informativa de Políticas Sociais do día 22 de abril de 2026, conforme co borrador elaborado pola Secretaría Xeral.

2º.- MOCIÓN DO GRUPO POPULAR RELATIVA ÁS DIFICULTADES NO PROCESO DE REGULARIZACIÓN EXTRAORDINARIA PARA PERSOAS MIGRANTES (EXP. Nº 2026/8513Q).-

Dª Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular, expón o contido da seguinte moción:

“A actual regularización extraordinaria aprobada polo Goberno de España está a supoñer unha oportunidade histórica para miles de persoas migrantes que levan anos vivindo, traballando e desenvolvendo a súa vida no noso país e, particularmente, na provincia de Ourense.

Con todo, as primeiras semanas de aplicación do procedemento están a evidenciar importantes carencias, sobre todo dificultades administrativas, territoriais e sociais que ameazan con deixar fora ás persoas máis vulnerables, especialmente en provincias como Ourense.

Desde o Grupo Provincial Popular consideramos necesario facer unha chamada de atención institucional para que a Provincia non quede na marxe deste proceso e para que se estude a adopción de medidas de apoio extraordinario aos municipios e á poboación migrante afectada.

O deseño do procedemento de regularización está a funcionar con maiores facilidades en grandes áreas metropolitanas, onde existen máis oficinas administrativas, maior presenza de ONG especializadas, e máis capacidade técnica municipal.

Con todo, a provincia de Ourense presenta características completamente distintas, como unha forte dispersión poboacional, envellecemento demográfico, municipios rurais pequenos cunha limitada capacidade administrativa, debido a toda a cantidade de servizos que prestan, facendo que moitos migrantes residentes en pequenas localidades dependan case exclusivamente dos servizos permanentes da cidade de Ourense, entidades sociais, ou redes informais de axuda.

Moitos pequenos concellos da provincia non dispoñen de persoal especializado en estranxeiría, carecen de traballadores sociais suficientes ou non teñen experiencia previa en procedementos masivos relacionados con migración, provocando atrasos, desigualdades entre municipios, inseguridade xurídica e exclusión administrativa, facendo que a carga burocrática caia de maneira desproporcionada sobre o servizos sociais municipais e entidades sen ánimo de lucro, coma ONG, asociacións e voluntariado.

Esta regularización afecta especialmente a persoas que xa forman parte da economía local, traballan en sectores esenciais como coidadores de persoas maiores, hostalería, agricultura ou construción, sostendo unha parte importante da actividade económica da provincia, das que a meirande parte descoñecen o procedemento, non comprenden os requisitos, teñen medo ou carecen de acompañamento administrativo, xerando risco de quedar fóra do proceso por motivos puramente burocráticos.

Somos conscientes de que a poboación migrante contribúe ao mantemento de servizos, sostén actividade económica, axuda a fixar poboación, e cobre necesidades laborais especialmente difíciles de cubrir en determinados sectores. Por iso, facilitar procesos de integración e regularización e unha cuestión humanitaria e tamén económica, territorial, social e estratéxica para o futuro da provincia.

Un dos principais obstáculos detectados nas primeiras semanas do proceso de regularización extraordinaria está a ser o sistema de cita previa presencial, especialmente nas oficinas habilitadas de Correos e da Seguridade Social.

O propio Ministerio de Inclusión recoñeceu que o acceso presencial unicamente realizaríase mediante cita previa obrigatoria e a través dunha rede limitada de oficinas claramente insuficientes habilitadas para todo o Estado, onde o redor de 370 son de Correos, sobre 60 oficinas da Seguridade Social e menos de 10 oficinas específicas de Estranxeiría.

Ademais, o Ministerio confirmou expresamente que as oficinas de Correos seleccionadas corresponden principalmente a capitais de provincia e municipios de máis de 50.000 habitantes, xerando graves desigualdades en provincias con características como a nosa.

Outro dos problemas detectados no proceso de regularización extraordinaria está a ser a obtención do denominado “certificado” ou informe de vulnerabilidade social. Aínda que o propio Ministerio aclarou que este documento non é obrigatorio para todos os solicitantes e que depende de cada suposto concreto, a realidade práctica é que miles de persoas están a solicitalo, creando unha enorme demanda facendo que os servizos sociais municipais sufran moita presión, polo feito de que moitas persoas descoñecen se realmente o necesitan, ou non saben como solicitalo o carecer de acompañamento para preparar a documentación.

En consecuencia, as persoas migrantes residentes en zonas rurais poderían atoparse con maior dificultade para acceder ao proceso de regularización, menores recursos de asesoramento e máis barreiras administrativas que en grandes cidades.

En virtude de todo o exposto, o Grupo Provincial Popular propón ao pleno os seguintes

ACORDOS:

- 1. Instar ao Goberno de España a revisar e flexibilizar os criterios establecidos no proceso de regularización extraordinaria para persoas migrantes, co obxectivo de adaptalos á realidade social da provincia de Ourense e garantir a inclusión do maior número posible de persoas.*
- 2. Solicitar a ampliación dos prazos establecidos para a presentación de solicitudes, co fin de facilitar que todas as persoas interesadas poidan completar o proceso en condicións de igualdade.*
- 3. Demandar o reforzo inmediato dos servizos públicos encargados da tramitación, mediante a dotación de máis persoal e recursos técnicos suficientes para evitar o colapso actual.*
- 4. Instar ás administracións competentes a mellorar os sistemas de información e acompañamento ás persoas solicitantes, garantindo unha atención adecuada e accesible.*
- 5. Dar traslado destes acordos ao Goberno de España e aos organismos competentes en materia de inmigración.”*

Don Xosé Carlos Valcárcel Doval, deputado non adscrito, manifesta que está de acordo coa liña da moción e que se debe apostar por facilitar a regularización.

Don Xosé Manuel Puga González, do BNG, comeza explicando que cando se fala de inmigración eles ven persoas, sen importar a súa nacionalidade ou procedencia. Engade que lle alegra que o PP provincial aposte pola regularización cando Feijóo dixo literalmente no Congreso que faría todo o posible por paralizar o denominado "decreto de regularización" tramitado no Congreso como reforma do Regulamento da Lei de Estranxeiría, ademais de retrasar a súa tramitación con innumerables emendas no Senado.

Dona Susana Rodríguez Rodríguez, do Grupo Socialista, manifesta que tamén se alegra da postura do PP provincial e lembra que os inmigrantes son os responsables do aumento da poboación na nosa provincia e en moitos concellos.

Don Xosé Manuel Puga González, do BNG, engade que a súa referencia á procedencia dos inmigrantes e que existen inmigrantes de primeira e de segunda ven referida á política da Unión Europea que acolle por exemplo cos brazos abertos aos exiliados da guerra de

Ucrania pero non do mesmo xeito aos de Siria, por poñer un exemplo. Todo isto debe ser tido en conta en termos políticos e insiste en que o BNG non ten ningún tipo de prexuízo pola procedencia da inmigración.

O **Presidente** matiza que esta moción non pretende ningún tipo de debate ideolóxico, e que a postura do PP no Congreso veu motivada pola regulación da acreditación de ausencia de antecedentes penais das persoas inmigrantes, e que unha vez que a regularización está en marcha, esta moción ten peticións moi concretas que só pretenden axudar na tramitación e instar a que se amplíen os prazos para que ningunha persoa quede fóra.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (6) e a abstención do Grupo Socialista (3), do BNG (2), de Democracia Ourenzana (2) e do deputado non adscrito (1), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1. Instar ao Goberno de España a revisar e flexibilizar os criterios establecidos no proceso de regularización extraordinaria para persoas migrantes, co obxectivo de adaptalos á realidade social da provincia de Ourense e garantir a inclusión do maior número posible de persoas.
2. Solicitar a ampliación dos prazos establecidos para a presentación de solicitudes, co fin de facilitar que todas as persoas interesadas poidan completar o proceso en condicións de igualdade.
3. Demandar o reforzo inmediato dos servizos públicos encargados da tramitación, mediante a dotación de máis persoal e recursos técnicos suficientes para evitar o colapso actual.
4. Instar ás administracións competentes a mellorar os sistemas de información e acompañamento ás persoas solicitantes, garantindo unha atención adecuada e accesible.
5. Dar traslado destes acordos ao Goberno de España e aos organismos competentes en materia de inmigración.

3º.- MOCIÓN DO GRUPO SOCIALISTA EN DEFENSA DOS HOSPITAIS COMARCAIS E DA SANIDADE PÚBLICA NO RURAL DA PROVINCIAL DE OURENSE (EXP. Nº 2026/8603Z).-

Dona Susana Rodríguez Rodríguez, do Grupo Socialista, expón o contido da seguinte moción:

“Os hospitais comarcais son moito máis que infraestruturas sanitarias. Son a garantía de que a cidadanía do rural acceda a unha atención médica próxima e digna, en condicións de igualdade respecto das áreas urbanas. Nunha provincia marcada polo envellecemento demográfico, a dispersión da poboación e as dificultades que a orografía impón para os desprazamentos, da fortaleza ou debilidade destes centros depende a calidade de vida de milleiros de persoas. Esta moción céntrase de xeito particular na situación do Hospital Comarcal de Verín e centros de atención primaria da comarca de Monterrei, sen ignorar que o deterioro alí constatado non é un fenómeno illado, senón a expresión dunha tendencia que afecta tamén ao Hospital Público de Valdeorras e outras instalacións de proximidade en Ourense. Porque cando un hospital comarcal perde especialistas, capacidade diagnóstica e servizos presenciais, o prezo págao a cidadanía máis vulnerable.

As análises máis recentes do Consello de Contas documentan o deterioro estrutural do sistema sanitario público na Área Sanitaria Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras. O informe de fiscalización da asistencia con medios alleos, aprobado en abril de 2024, constata que o 35% das intervencións cirúrxicas de traumatoloxía e o 62% dos tratamentos de hemodiálise se atenden en centros privados, cifras que o propio órgano cualifica como contraditorias co principio de subsidiaridade que debe rexer a asistencia con medios alleos. O informe da Conta Xeral do SERGAS do exercicio 2024, aprobado en marzo de 2026, revela que case o 50% do persoal sanitario ten vinculación temporal, que as interinidades medraron un 13% nun só ano e que os créditos iniciais para persoal subestiman o gasto real nun 10%. Estes datos non describen un problema conxuntural: dan conta dun modelo de xestión que renunciou á estabilidade asistencial nos hospitais comarcais.

O Hospital de Verín exemplifica con claridade tal estado de cousas. Desde finais de 2024 o centro non conta con cardiólogo residente, o que provoca demoras alén dos catro meses nas primeiras consultas e superiores a un ano nas revisións, con pacientes, moitos deles de idade avanzada, obrigados a realizar desprazamentos superiores a unha hora ata a capital para probas e seguimentos que deberían poder realizarse no seu centro de referencia. O servizo de Hospitalización a Domicilio — HADO— leva interrompido desde marzo de 2020, cando comezou a pandemia. Na práctica, a atención vencellada a este servizo —incluída a paliativa domiciliaria— reduciuse a unha consulta semanal de enfermaría para atender arredor de vinte pacientes, sostida polo compromiso persoal dun único facultativo que compatibiliza esta tarefa coa súa actividade ordinaria no hospital. A Unidade da Dor foi trasladada ao Complexo Hospitalario Universitario de Ourense, deixando sen atención específica e próxima a pacientes con sufrimento crónico nunha comarca rural e envellecida.

Certo que o SERGAS realizou investimentos relevantes na ampliación das urxencias e incorporación de equipamento tecnolóxico, mais estes non substitúen a capacidade asistencial real: un equipamento sen persoal que o utilice non resolve listas de espera e un edificio renovado sen especialistas abondo non garante unha atención digna.

Á situación descrita súmase un deterioro progresivo en múltiples pólas que, segundo trasladan a este Grupo profesionais e pacientes da comarca, está a afectar gravemente á atención cotiá. En especialidades como oftalmoloxía, neuroloxía, uroloxía ou rehabilitación acumúlanse demoras que, en moitos casos, provocan que os especialistas deriven cara aos médicos de atención primaria consultas e valoracións que lles corresponderían a eles, sobrecargando centros de saúde e alongando os tempos de espera para toda a veciñanza. En paralelo, a extensión das E-consultas está relegando a atención presencial en múltiples servizos hospitalarios, de xeito que os médicos de familia xa non poden derivar directamente os seus pacientes a unha consulta co especialista. Esta tendencia, que o SERGAS impulsa como estratexia de xestión, supón na práctica un retroceso na calidade asistencial e na igualdade de acceso ao servizo para a poboación rural.

Certamente, a sanidade é competencia da Xunta de Galicia. Mais esta realidade non pode converterse nunha coartada para o silencio das institucións que representan o territorio. A Deputación de Ourense non xestiona hospitais, mais ten a obriga política e ética de defender os intereses da provincia do seu demarcado. Esta moción non pretende substituír a acción que debe acometerse noutras instancias nin invadir atribucións alleas. Aspira a que a corporación provincial tome posición con claridade na defensa dunha sanidade pública digna para os hospitais comarcais e os centros de atención primaria. Porque cando falamos de acceso á saúde non estamos falando unicamente dunha competencia administrativa: estamos a falar de persoas, e do dereito de todas as mulleres e homes desta provincia a vivir con dignidade, con independencia do lugar onde residan.

*Por todo o exposto, o Grupo Provincial Socialista presenta as seguintes **PROPOSTAS DE ACORDO**:*

PRIMEIRA.- *Declarar o apoio institucional da Deputación de Ourense na defensa dos hospitais comarcais da provincia como servizos esenciais para a igualdade territorial, e recoñecer publicamente o labor da Plataforma en Defensa da Sanidade Pública de Verín e da cidadanía mobilizada na defensa dun hospital público e con servizos reais para a comarca.*

SEGUNDA.- *Instar á Xunta de Galicia e ao SERGAS a cubrir de maneira inmediata e estable as vacantes de especialistas no Hospital Comarcal de Verín —con mención expresa*

á praza de cardioloxía, vacante desde finais de 2024— e a substituír a política de contratacións temporais por unha planificación estable dos recursos humanos que garanta a continuidade asistencial.

TERCEIRA.- Solicitar á Xunta de Galicia e ao SERGAS a recuperación do HADO e da Unidade da Dor no Hospital de Verín, a multiplicación de medidas para a redución urxente das listas de espera nas especialidades con maiores demoras e a reforzar a atención presencial nas consultas externas, de xeito que as E-consultas non substitúan de maneira xeneralizada a atención médica directa.

CUARTA.- Instar á Xunta de Galicia a elaborar e facer público un plan específico de reforzo dos hospitais comarcais galegos que garanta a súa autonomía asistencial, a cobertura estable de especialidades esenciais e a igualdade sanitaria efectiva entre o rural e as áreas urbanas; e requirir do SERGAS e da Xerencia da Área Sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras as medidas concretas necesarias para a súa aplicación inmediata”.

Don Xosé Carlos Valcárcel Doval, deputado non adscrito, fai uso da palabra para sinalar a súa conformidade con todas as reivindicacións que melloren os hospitais comarcais da nosa provincia.

Dona María Mangana Guede, do BNG, sinala que quizás a moción se quede incluso curta nas súas reivindicacións e que se ben é necesario mellorar a atención hospitalaria, o é máis na atención primaria.

Don Rosendo Fernández Fernández, do Grupo Popular, indica que van a recabar información sobre os datos que aparecen na moción e que entende que son incorrectos. Lembra que o Conselleiro de Sanidade ven de anunciar que antes de que finalice o verán estará funcionando un equipo de hospitalización a domicilio no Hospital de Verín.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Socialista (3) e a abstención do Grupo Popular (6), do BNG (2), de Democracia Ourense (2) e do deputado non adscrito (1), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

PRIMEIRO.- Declarar o apoio institucional da Deputación de Ourense na defensa dos hospitais comarcais da provincia como servizos esenciais para a igualdade territorial, e recoñecer publicamente o labor da Plataforma en Defensa da Sanidade Pública de Verín e da cidadanía mobilizada na defensa dun hospital público e con servizos reais para a comarca.

SEGUNDO.- Instar á Xunta de Galicia e ao SERGAS a cubrir de maneira inmediata e estable as vacantes de especialistas no Hospital Comarcal de Verín —con mención expresa

á praza de cardioloxía, vacante desde finais de 2024— e a substituír a política de contratacións temporais por unha planificación estable dos recursos humanos que garanta a continuidade asistencial.

TERCEIRO.- Solicitar á Xunta de Galicia e ao SERGAS a recuperación do HADO e da Unidade da Dor no Hospital de Verín, a multiplicación de medidas para a redución urxente das listas de espera nas especialidades con maiores demoras e a reforzar a atención presencial nas consultas externas, de xeito que as E-consultas non substitúan de maneira xeneralizada a atención médica directa.

CUARTO.- Instar á Xunta de Galicia a elaborar e facer público un plan específico de reforzo dos hospitais comarcais galegos que garanta a súa autonomía asistencial, a cobertura estable de especialidades esenciais e a igualdade sanitaria efectiva entre o rural e as áreas urbanas; e requirir do SERGAS e da Xerencia da Área Sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras as medidas concretas necesarias para a súa aplicación inmediata.

4º.- MOCIÓNS DE URXENCIA.- Non se presentan.

5º.- ROGOS E PREGUNTAS.- Non se formulan.

E, ás 18.27 horas, dáse por finalizada a reunión, redactándose a presente acta que se asinará electronicamente. Dou fe.